

[Kristen Amby.]

ikke i nogen overvældende Udstrækning. Vi har Grund til at tro, at Mursten kan vi skaffe os. Træet ved vi, at vi ogsaa kan skaffe os, efter alt hvad der foreligger oplyst. Det, det kniber med, er alt det, der indeholder egentlige fremmede Raamaterialer. Vi ved imidlertid, at netop det lave Byggeri kræver et Minimum af disse fremmede Materialer. Dèr kan man uden at sænke Boligstandarden nøjes med det, man kalder skrabele Lejligheder. Jeg har sagt det før i Tinget, jeg gentager det: om Folk ude i en Havebebyggelse skal sidde paa et Lokum i Stedet for et W. C., naar der er et vist Areal til Huset, gør nu ikke saa forfærdelig meget, det sker der ikke noget ved. — Det er den Slags Betragtninger over Materialer i al Almindelighed, som nok kunde føre til virkelig at overveje, om vi ikke i stor Stil skal sætte ind for det lave Byggeri. Det mener jeg altsaa, vi skal, og jeg mener ikke, det vil blive gjort, selv om Ministeren giver finansiell Støtte, for Rammen er der ikke.

Dernæst vil jeg gerne sige noget om, hvordan mit Parti kunde tænke sig denne Sag ordnet. Jeg har været inde paa det før i al Almindelighed, men jeg vil gerne gentage det noget mere koncist.

Der bør oprettes en Statens Bolig- og Byggecentral. Det er saadan nu, at Bolig- og Byggesager ligger under Indenrigsministeriet. For mig maa de gerne vedvarende ligge under Indenrigsministeriet, men de ligger dèr, fordi Indenrigsministeriet er Kommunernes Ministerium, saaledes at det egentlig blot er som den øverste Administrator eller tilsynsførende over for Kommunerne, at Ministeriet har med det at gøre. Det er ikke tilstrækkeligt; der bør oprettes en selvstændig Bolig- og Byggecentral.

I Virkeligheden var det maaske bedst, at en saadan Central blev underlagt Ministeriet for offentlige Arbejder, og jeg skal gerne sige hvorfor. Bl. a. fordi det Problem, som jo maa løses sammen med en rational Ordning af Boligproblemet, nemlig Trafikproblemet, ligger under Ministeriet for offentlige Arbejder, og fordi det i øvrigt er et Spørgsmaal, som rettelig hører hjemme dels under et Sundhedsministerium, dels under Ministeriet for offentlige Arbejder. Det er naturligvis en underordnet Side af Sagen, da der vel nok kan komme den tilstrækkelige Koordination mellem Trafikministeriet og en Statens Bolig- og Byggecentral, henliggende under Indenrigsministeriet eller Arbejdsministeriet.

Denne Statens Bolig- og Byggecentral burde efter min Anskuelse have al Administration under sig af Statens Ejendomme med Undtagelse af dem, der nu er underlagt Landbrugsministeriet, og al Lovgivning og Administration vedrørende Byplanlægning, Bolig- og Byggesager.

Dernæst burde der under Statens Bolig- og Byggecentral oprettes et særligt Udstykningsudvalg — analogt med Udstykningsudvalget under Landbrugsministeriet —, som skulde erhverve Arealer for denne Central. Det er det andet, jeg mener burde ske. Over for de Medborgere og Medlemmer af Tinget, som maatte være betænkelige ved, at Staten saadan tager for meget i sin Haand, det smager maaske lidt for meget af Socialisme, vil jeg gerne sige, at for mig er der ikke mere Socialisme i, at Staten har dette under sin Administration, end i, at den ene Kommune erhverver Jord i den anden Kommune og administrerer med det, saadan som den gør. Det ene er ikke mere socialistisk end det andet, det har overhovedet ikke noget med den Ting at gøre.

Med et saadant Udstykningsudvalg under Statens Bolig- og Byggecentral vilde man komme væk fra det, der nu desværre er Tilfældet: at en Kommune kan opkøbe Jord paa de dertil egnede Steder i de omliggende Kommuner og derved lægge en død Haand paa den naturlige Udvikling, der burde finde Sted. Det er noget, der i høj Grad er sket, og noget, vi har Grund til at tro vil ske i Fremtiden. Det er f. Eks. sket derved, at Kærnekommunen her i Hovedstaden ikke ønsker virkelig at gaa ind for en planmæssig Ordning af Havebyproblemet, skønt den for en stor Del ligger med Arealerne. Derfor tror jeg, det er nødvendigt at oprette et saadant Udstykningsudvalg, som kan erhverve de Grunde, der nu er at erhverve, og eventuelt ogsaa har Ret til, naturligvis mod en passende Erstatning, at erhverve Arealerne fra den paagældende Kommune, der i Øjeblikket ligger med dem, men ikke udnytter dem. Grundspekulation, enten det saa er private, der blot lægger en død Haand paa Grunden i Forventning om en senere Grundstigning, hvad jeg intet skal sige til, eller det er Kommunerne, som spekulerer, er *samfundsmæssigt* lige lidt ønskeligt, hvis Grundene helst skulde anvendes straks og til fornuftigere Formaal. Det er f. Eks. ganske umuligt at komme i Gang med et storstilet Byggeri med Vestenceinten eller ved Jægersborg eller ude ved Skovlunde, hvis Københavns Kommune ikke vil — og egentligt